

NATIONALE DAG
VAN
ECONOMISCHE
ZAKEN

Ministerie van Economische Zaken

Voorlopig programma Nationale Dag van Economische Zaken

Datum: 1 november 2017
Locatie: Muntgebouw Utrecht
Dagvoorzitter: Han Looijen, wethouder EZ Zaltbommel

- 09.30 uur:** Ontvangst + registratie
- 10.00 uur:** Welkomstwoord en opening van de dag
- 10.15 uur:** Krijg de juiste innovatieve mindset voor de dag met Rody Vonk van Friskijkers (www.friskijkers.nl)
- 10.45 uur:** Prof. dr. M. Willems, bijzonder hoogleraar innovatie aan de Universitetet i Oslo.
- 11.15 uur:** Netwerkpauze, bezoek de beursvloer en ontmoet collega's
- 11.30 uur:** Ronde 1 (keuze uit 5 deelsessies)
- 12.30 uur:** Lunch, bezoek de beursvloer en ontmoet collega's
- 13.30 uur:** Ronde 2 (keuze uit 5 deelsessies)
- 14.30 uur:** Netwerkpauze, bezoek de beursvloer en ontmoet collega's
- 15.00 uur:** Ronde 3 (Keuze uit 5 deelsessies)
- 16.00 uur:** Plenaire afsluiting met bekendmaking Beste Economische Ambtenaar 2017 gevolgd door een netwerkborrel, feliciteer de Beste Economisch Ambtenaar, bezoek de beursvloer en ontmoet collega's
- 17.00 uur:** Koud & warmbuffet,
- 19.00 uur:** Einde

Bezoek tijdens de gehele dag ook de beursvloer met stands van Chainels, Spyke Security, Archie CRM systemen en Ecorys. Of breng een bezoekje aan de CLOK-koffiehoek waar u alles hoort over wat CLOK u nog meer te bieden heeft naast de Dag van EZ.

Deelsessies

11.30 uur: Ronde 1

New concept companies en blending in de retail: hoe ga je daar mee om?

Sprekers: Julia de Wachter programmamanager Anders Geregeld - Economie Gemeente Rotterdam, Heleen Lobbe coördinator Aanpak Regeldruk- Public Affairs Gemeente Rotterdam

Inhoud: Heleen Lobbe geeft een toelichting op hoe in Rotterdam regels worden versoepeld. Zij belicht de juridisch-technische kant van de problematiek. Ook doet ze een appel op de landelijke overheid voor wanneer wij op lokaal niveau beperkt zijn in het creëren van de gewenste speelruimte. Julia de Wachter zal een toelichting geven op de Rotterdamse pilots Anders Geregeld op de West-Kruiskade en Blending010. De mondelinge toelichting wordt visueel gemaakt met diverse filmpjes van hun de Rotterdamse aanpak. Julia en Heleen gaan daarna met de aanwezigen in gesprek om ervaringen uit te wisselen en te bekijken waarin gezamenlijk opgetrokken kan worden.

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Voorbeelden van de Rotterdamse aanpak
- Inzicht in wat we lokaal kunnen regelen en waar we de landelijk overheid voor nodig hebben

Gebiedscoöperatie Westerkwartier: voorbeeld voor een next generation businessmodel voor een regio

Spreker: Hans Bergsma, directeur gebiedscoöperatie Westerkwartier

Inhoud: Vanaf 2014 is er een bijzondere ontwikkeling ontstaan in de regio Westerkwartier in Groningen. Ondernemers, maatschappelijke instellingen, onderwijsinstellingen, onderzoekers en overheden hebben de handen ineen geslagen om hun prachtige regio toekomstbestendig te maken. Ze hebben hun samenwerking geformaliseerd in een echte bedrijfsvorm: de coöperatie, waarin ze samen winst willen maken, die de hele regio ten goede komt. Dit doen ze door intersectoraal samen te werken aan nieuwe businessmodellen. Hierdoor werken ze aan een duurzame en economische ontwikkeling van het eigen gebied en zorgt de coöperatie voor nieuwe banen. Hierbij is een bepalende rol weggelegd voor de kracht van studenten uit de stad Groningen, die direct aan vraagstukken van ondernemers gekoppeld worden middels zogenaamde Innovatiewerkplaatsen.

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Hoe werken ondernemers, onderwijsinstellingen, maatschappelijke instellingen en overheden structureel samen aan een duurzame regio in een echte bedrijfsvorm: de Gebiedscoöperatie?
- Op welke wijze werken studenten en regionale ondernemers structureel samen aan de ontwikkeling van de bedrijven én van de regio?
- Hoe neemt u als regio het heft in eigen handen?

EZ en de Omgevingswet

Spreker: Gideon van der Staaij, projectmanager Omgevingswet op het Ministerie van EZ

Inhoud: De Omgevingswet raakt nagenoeg alle EZ-beleidsterreinen, en gaat onder meer over het vestigingsklimaat, de ruimtelijke dimensie van het energiebeleid en natuurbescherming. EZ is binnen de Rijksoverheid één van de senior-gebruikers van de Omgevingswet en ziet in de stelselwijziging

kansen en mogelijkheden voor een duurzame en concurrerende economie, overeenkomstig de EZ-ambitie om te komen tot een Dynamische Duurzame Delta in Nederland. De implementatie van de Omgevingswet gaat bovendien gepaard met veranderingen in omgevingsmanagement, werkprocessen en digitalisering. Hoe gaat EZ aan de slag met de Omgevingswet?

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Impact van de Omgevingswet op EZ.
- Benutten van kansen en mogelijkheden die de Omgevingswet biedt vanuit EZ-perspectief.
- Veranderopgaven op het terrein van EZ.

Hoe help je jouw starters om succesvol te zijn?

Spreker: Mylène Hodzelmans (Gemeente Breda), senior adviseur economie

Inhoud: Wat is je rol als gemeente in het stimuleren van startend ondernemerschap? Wat doe je zelf op lokaal niveau, en wat regionaal of nog breder. De Gemeente Breda is actief met het eigen programma Business Coach Breda, werkt samen in de regio West-Brabant met andere organisaties aan een e-learning voor starters/zzp-ers en is mede-initiatiefnemer van Brabant Start, een netwerk van startersorganisaties die samen het eco-systeem voor starters in Noord-Brabant nog beter willen maken.

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Waarover moet u nadenken voor het maken van startersbeleid
- Samenwerking tussen EZ en SZ
- Een aantal voorbeelden van concrete projecten

Mogelijkheden binnen bestaande regelgeving voor innovatie op lokaal niveau

Spreker: Mark Bressers, directeur Regeldruk en ICT Beleid, Ministerie EZ

Inhoud: Innoveren is een breed begrip. Het kan betrekking hebben op uitvindingen van producten of processen en nieuwe marketing concepten. En ook op je houding als overheid, wijze van beleid en regels maken en uitvoering. De overheden, ook gemeenten, kunnen onmogelijk voorbereid zijn op alle innovaties die gaan komen. De vraag is hoe hiermee om te gaan? Hoe kunnen we innovaties die bijdragen aan maatschappelijke uitdagingen het beste stimuleren met beleid en/of regels. Maar ook, hoe reageer je overheid snel en wendbaar in die situaties dat innovaties gaan botsen met andere publieke belangen (denk bv. aan AirBnB). Bestaande wet-en regelgeving biedt vaak al ruimte voor experimenteren en reguleren. Maar hoe doe je dat. Hoe pak je de kansen om innoveren in uw gemeente te stimuleren.

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- In bestaand beleid en wetgeving is vaak al veel mogelijk om innoveren te stimuleren
- Als overheid heb je keuze hoe je met innovaties wil omgaan
- Bijvoorbeeld de keuze voor een tijdige dialoog met alle betrokkenen of de benutting van experimenteerruimte

13.30 uur: Ronde 2

Hoe gaan we om met Airbnb en de deeleconomie?

Sprekers: Femke Blokhuis en Nanette Schippers (Gemeente Amsterdam)

Inhoud: De deeleconomie houdt de gemoederen én gemeenten bezig. Hoe ga je om met de razendsnelle veranderingen zonder innovatie af te remmen? In deze Design Thinking workshop gaan we graag met jullie aan de slag om een antwoord te geven op de uitdagingen van de deeleconomie. Hierbij kruipen we in de huid van de gebruikers, zowel aanbieder, afnemer, platform als gemeente. Tussendoor delen we graag onze kennis en ervaringen met Airbnb en andere *disruptive* bedrijven.

Volle bak aan de slag met energietransitie op bedrijventerreinen.

Spreekers: Eric Gerritsen (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) & Bert Strijker (manager van het Energie Collectief Utrechtse Bedrijven)

Inhoud: Om de doelen uit het Energieakkoord voor 2020 te halen, moet er nog veel gebeuren. RVO werkt daarom in opdracht van het Ministerie van EZ aan het versnellen van de energietransitie op (o.a.) bedrijventerreinen. In deze workshop vertellen zij waar ze mee bezig zijn en hoe ze u kunnen ondersteunen. Daarnaast vertellen zij over de aanpak en ambitie in de gemeente Utrecht en over de samenwerking met RVO. Ook hoort RVO graag op welke wijze u hier mee bezig bent, waar u tegen aan loopt en welke successen u kunt delen. Tijdens deze workshop gaat u interactief met elkaar aan de slag met de vraag: hoe gaan we de doelen uit het Energieakkoord halen?

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- U weet op welke wijze RVO u kan ondersteunen bij het versnellen van de energietransitie
- Voorbeelden uit andere delen van het land
- Praktische informatie voor het vormgeven van energietransitie op bedrijventerreinen

Meer impact met sociaal ondernemerschap

Spreeker: Tjeerd Leistra, secretaris pijler Economie en Werk G32, Gemeente Ede, en Joost Clarenbeek, senior adviseur sociale economie KplusV

Inhoud: De maatschappelijke uitdagingen van nu vragen om een overheid die de samenleving betreft en ruimte biedt voor inwoners- en ondernemersinitiatieven. Er is behoefte aan innovatie en ondernemende oplossingen om maatschappelijke vraagstukken aan te pakken. Sociaal ondernemers springen in op deze behoefte en stellen maatschappelijke impact voorop. De gemeenten van het stedennetwerk G32 hebben de afgelopen vijf jaar ervaring opgedaan met het benutten van ondernemerskracht van sociale ondernemers om maatschappelijke vraagstukken op te pakken. Deze ervaring is gebundeld in de Roadmap Sociaal Ondernemerschap (juni 2017). In de Roadmap staat veel informatie voor gemeenten over sociaal ondernemerschap en de manier waarop gemeenten sociaal ondernemerschap kunnen stimuleren, met veel praktische voorbeelden.

<https://www.g32.nl/nieuws/roadmap-sociaal-ondernemerschap>

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Is sociaal ondernemerschap voor uw gemeente interessant?
- Hoe kan een gemeente sociaal ondernemerschap bevorderen?
- Wat zijn goede voorbeelden uit de praktijk van andere gemeenten?

Ondernemersfonds in de praktijk

Spreeker: Kees Raven, voorzitter Stichting Centrummanagement Hoogeveen.

Inhoud: Een ondernemersfonds met het grootst mogelijke draagvlak (BIZ) ligt aan de basis van een goede samenwerking tussen de gemeente en de ondernemers uit het BIZ gebied. In Hoogeveen hebben de gemeente en de ondernemers dat goed begrepen. De ondernemers uit horeca, detailhandel, markt, recreatie en cultuur hergroepeerden zich in de Stichting Centrummanagement met behoud van de eigen identiteit . Die identiteit dient om de Stichting te helpen aan draagvlak voor beleid en uitvoering. Zo ontstond de basis voor een meer dan goede samenwerking tussen de ondernemers uit het centrum en de gemeente op uitvoerend en bestuurlijk niveau. Gemeente en ondernemers realiseerden zo met elkaar de eerste BIZ van Nederland (2009) en een succesvolle verlenging daarvan (2014). Bovendien was de samenwerking de basis voor de titel “Beste Binnenstad” (middelgrote steden) 2011-2013 en een 3 sterren status bij Keurmerk Veilig Ondernemen. De ontwikkelingen in de binnensteden zijn turbulent. Er zijn en komen steeds meer taken en verantwoordelijkheden. Al die taken en verantwoordelijkheden verlangen een bestuurlijke cultuur en een daarbij excellerende uitvoeringsorganisatie. Hoogeveen is op de goede weg!

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Hoe organiseer je een optimale draagvlakmeting en uitslag voor de BIZ?!(praktische informatie).
- Wat mag er niet ontbreken in een uitvoeringsovereenkomst tussen de gemeente en de ondernemers?
- Wat is de rolverdeling tussen ondernemers en de gemeente. Wie doet wat?

Economic Governance

Spreker: Viek Verdult (Ecorys) en Daniel de Klein (gemeente Helmond).

Inhoud: Economisch beleid maken in de vorm van een beleidsnota is niet zo moeilijk. Dat kan iedereen. En ook het beschikbaar stellen van financiële middelen en faciliteiten lukt ook nog wel. Het investeren in een aantrekkelijk vestigingsklimaat is alweer een stukje ingewikkelder. Maar vervolgens ook alle relevante stakeholders mobiliseren en samen op weg gaan is de echte uitdaging. De gemeente Helmond gaat die uitdaging voluit aan. In een korte presentatie schetst drs. D. (Daniel) A. de Klein, Projectmanager Automotive / Maakindustrie de lijnen die uitgezet zijn en de opgave die de gemeente zichzelf gesteld heeft. Viek Verdult van Ecorys geeft daarop een beschouwing en gaat in op de vraag aan welke instrumenten men kan denken om partners in beweging te krijgen.

15.00 uur: Ronde 3

Overheid en ondernemer weten elkaar nu te vinden

Spreker: Henk Dokter, wethouder EZ Gemeente Ridderkerk

Hoe geven we transitie naar een Circulaire Economie vorm?

Spreker: John Nederstigt, wethouder Haarlemmermeer

Social Enterprise: samen aan de slag voor kwetsbare mensen

Spreker: Peter Ruijters, kwartiermaker GBI en partner bij NCOD

Inhoud: Voor een groeiende groep kwetsbare mensen is meedoen aan de maatschappij een opgave. Waar voorheen de Sociale Werkvoorziening en de Wajong voor inkomen en dagbesteding zorgden, ligt de bal wat dit betreft nu bij overheid en bedrijfsleven samen. In het Sociaal Akkoord zijn een paar jaar geleden mooie afspraken gemaakt over baangaranties, maar de praktijk is aardig wat

ingewikkelder. Enkele gegevens: 60% van de mensen met een uitkering heeft psychische problemen. Bij 50% van de aanvragen voor een uitkering Participatiewet zijn problematische schulden aan de orde. Bij de instroom in WMO en Jeugdwet zien we in toenemende mate complexe en multi-problematiek.

Inmiddels zijn er op verschillende plaatsen werk- en ontwikkelbedrijven ontstaan die zich inspannen om zo veel mogelijk kwetsbare mensen mee te laten doen. Een voorbeeld is 's-Hertogenbosch. Samen met het bedrijfsleven in de stad zet Weener XL zich in voor kwetsbare mensen, en zoekt daarbij de verbinding met scholen, zorg- en hulpverleners. Voor werkgevers is Weener XL dé partij om sociaal rendabel ondernemen vorm te geven. Hoe gebeurt het in 's-Hertogenbosch? En wat zijn voorbeelden uit andere plaatsen waar werk, inkomen en zorg als gezamenlijke opgave voor bedrijfsleven, gemeenten en maatschappelijke partners is opgepakt?

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Hoe kunnen gemeenten en ondernemers samen invulling geven aan de opgaven in het sociaal domein
- Welke belemmeringen zijn er en hoe kunt u die overwinnen? Concrete voorbeelden helpen hierbij
- Hoe komt u tot een lokaal pact op basis van win-win-win: samenleving, bedrijfsleven en kwetsbare groepen worden geholpen

Samenwerken aan economisch sterke binnensteden, de kracht van online communities

Spreker: Sonja Fortuin en Sander Verseput (Chainels)

Inhoud: Ontdek hoe alle betrokken partijen in diverse binnensteden met behulp van online communities samenwerken aan een vitale en economisch sterke binnenstad.

Concrete handvatten die u meeneemt naar huis:

- Leer hoe je met behulp van een community platform draagvlak realiseert bij ondernemers.
- Ontdek een moderne manier om samen te werken met alle betrokken partijen in de binnenstad.
- Maak kennis met een tool waarmee je eenvoudig een actuele database met bedrijfs- en gebruikersinformatie creëert, die je bovendien kunt koppelen aan externe kanalen.

Hoe vindt u de innovatieve bedrijven in uw regio?

Spreker: Gea Vellinga (Innovatiespotter) en Erwin Vening (regio Groningen-Assen)

Inhoud: Hoe spoor je innovatieve bedrijven op in je werkgebied en wat is de meerwaarde van contact met deze bedrijven? Regio Groningen Assen vroeg de Innovatiespotter alle innovatieve bedrijven op te sporen en de resultaten te analyseren. Belangrijkste uitkomsten waren dat veel onbekende innovatieve bedrijven zijn opgespoord, dat ze vrijwel allemaal cross-sectoraal actief zijn en dat de meeste innovaties buiten de traditionele sectoren ontstaan.